

УДК 351.078:330.34.1

DOI: 10.31359/2312-3427-2019-4-1-141

А.А. Варданян, аспірант

Харківський національний аграрний університет ім. В.В Докучаєва

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

У статті досліджено основні теоретичні аспекти державного регулювання інноваційного розвитку в сучасних умовах господарювання, зокрема вивчено основні підходи щодо трактування понять «розвиток», «інновації» та «інноваційний розвиток» як економічних категорій. Проаналізовано основні засади державного регулювання інноваційного розвитку, а саме нормативно-правову базу, принципи та завдання державного управління інноваційного розвитку. Проведено порівняльний аналіз стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної діяльності на 2003-2013 рр. та на 2011-2021 рр.

Ключові слова: *розвиток, інновації, інноваційний розвиток, державне управління, стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності.*

Постановка проблеми. Розвиток економіки України на сучасному етапі характеризується зміною пріоритетів: світове співтовариство в умовах глобалізації соціально-економічних процесів вважає відправним аспектом суспільного прогресу якісний розвиток людського потенціалу, на противагу ефективності виробництва, продуктивності праці та інших пріоритетів, які на сьогодні вважаються вторинними. Сучасні методи досягнення економічного розвитку, які визначаються моделлю інноваційного розвитку економіки Євросоюзу – це широкомасштабне введення у господарський обіг продуктів інтелектуальної праці: знань, технологій, науково-технічних розробок тощо, а також їх комерціалізація та досягнення соціально-економічного ефекту.

Для нашої країни, яка обрала шлях інтеграції до Євросоюзу необхідною умовою є наближення національної економічної системи та її інтеграція до економічних систем країн ЄС. Для цього Україна має запровадити модель розвитку, яка прийнята ЄС за базову – моделі інноваційного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням інноваційного розвитку присвячено цілий ряд праць як сучасних науковців, так і корифеїв економічної науки. Зокрема ці питання висвітлювали: Антонюк Л., Бажал Ю., Геєць В., Дашковська І.Б., Друкер П., Дусаєв Х., Завлін П., Казанцев А., Кінгстон В., Коротков Е.М., Коротич А.А., Краснокутська Н., Кудашов В., Куклінова Т.В., Лундвал В., Майорова Т.В., Макконнелл К., Портер М., Рігс Х., Санто Б., Твісс Б., Фатхутдинов Р., Федулова Л., Фрімен К., Харів П., Чухрай Н., Шумпетер Й., Яковець Ю., Янсен Ф. та ін. В галузі державного регулювання інноваційного розвитку відбуваються постійні зміни, які потребують подальших досліджень та удосконалень.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є дослідження основних засад державного регулювання інноваційного розвитку.

Виклад основного матеріалу досліджень. Особливими вимогами до характеру та темпів розвитку національної економіки після її виходу із багаторічного глибокого кризового стану стають завдання забезпечення її відтворювального інноваційного циклу на новій технологічній основі в умовах ринкової економіки, а також забезпечення соціальної спрямованості цього відтворювального циклу з максимально ефективним використанням інноваційного потенціалу країни, внутрішніх та зовнішніх ресурсів, досягнення випереджальних темпів динаміки розвитку порівняно з провідними країнами світу відповідно до напрямку прогресу світової економіки [1].

Перш ніж досліджувати термін «інноваційний розвиток», вважаємо доцільним розглянути ключове загальноекономічне поняття «розвиток», а також сутність дефініції «інновації».

Існує три основні підходи щодо трактування поняття «розвиток» як економічної категорії: як процес, як сукупність змін та як результат (рис. 1).

Рис. 1. Основні підходи щодо трактування поняття «розвиток» як економічної категорії

Так, наприклад, Куклінова Т.В. розглядає розвиток як процес, що розгортається в часі, з переходом з одного стану в інший, який характеризується наявністю якісних перетворень у цілому або появою якісно нових елементів, властивостей, характеристик, які визначають побудову й функціонування системи [2]. Коротков Е.М. розглядає розвиток як сукупність змін, які ведуть до появи нової якості і зміцнення життєвості системи, її здатність чинити опір руйнівним силам зовнішнього середовища [3, с. 15]. А за економічним словником-довідником: розвиток – це процес закономірної зміни, переходу з одного стану в інший, більш досконалий; перехід від старого якісного стану до нового, від простого до складного, від нижчого до вищого[4, с. 27].

Щодо визначення сутності поняття «інновації» як економічної категорії також існує декілька підходів: його розглядають як комплексне («дифузійне») явище, як процес, як інструмент, як комерційне рішення чи продукт, а також як якісні зміни (рис. 2).

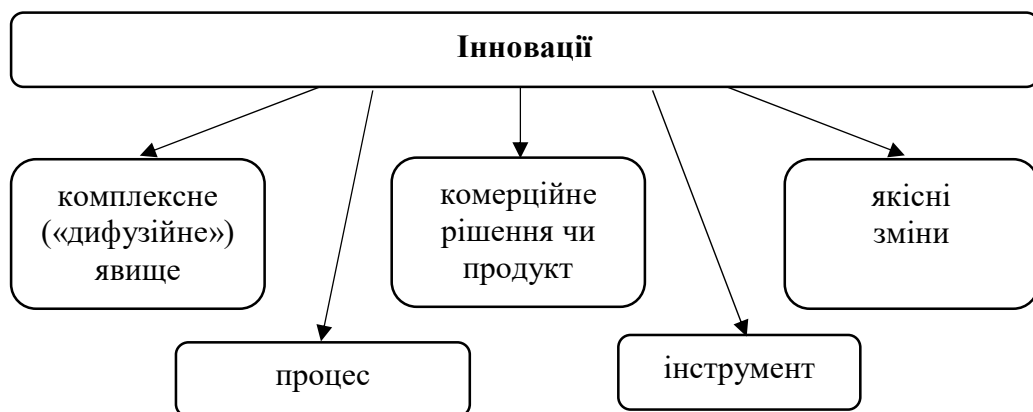

Рис. 2. Основні підходи щодо трактування поняття «інновації» як економічної категорії

Так, такі вчені-економісти як Дусаєв Х., Завлін П., Краснокутська Н., Кудашов В., Фатхутдинов Р. та ін. під «інновацією» мають на увазі комплексне явище, яке включає всі аспекти людської діяльності (економічної, соціальної, екологічної тощо) та передбачає впровадження нововведення з метою отримання різних ефектів. Як комерційне рішення чи продукт інновації розглядають Геєць В., Казанцев А., Макконнелл К., Харів П., Чухрай Н., Фрімен К., Рігс Х. На їх думку, інновацією є готова продукція (технологія, послуга тощо) як кінцевий результат інноваційної діяльності. Чухрай Н. розглядає таке трактування поняття «інновації»: використання нових для організації ідей шляхом втілення їх в товари,

процесах, послугах або в системах управління, якими оперує організація [5, с. 312].

Як якісні зміни інновації розглядають Бажал Ю., Яковець Ю. та Шумпетер Й. Бажал Ю. стверджує, що «...інновація – зміна технології виробництва, яка має історичне значення і є необхідною. Інновація становить стрибок від старої виробничої функції до нової, але не кожне нововведення, нове виробництво є інновацією» [6, с. 45]. Це визначення у змінній формі повністю збігається з трактуванням Шумпетера Й. Доречі, Шумпетер Й вважається родоначальником теорій розвитку економіки через інноваційний розвиток [7, с. 15]. Також й Яковець Ю. під інновацією розуміє якісні зміни у виробництві, які можуть стосуватися як техніки і технології, так і форм організації виробництва і управління [8, с. 14].

Також як якісні зміни інновації трактують відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність»: інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [9].

Такі вчені як Антонюк Л., Санто Б., Твисс Б., Федулова Л., Янсен Ф., Кінгстон В., Лундвал В. розуміють інновації як процес з розробки, технології виготовлення та комерційного використання новації. І нарешті, Друкер П., Портер М. розглядали інновації як особливий засіб досягнення суб'єктами економічної діяльності конкурентних переваг чи комерційної вигоди. Інновація, за Друкером, це лише засіб, під яким він розуміє творчу роботу чи “геніальність” інноваторів, що намагаються задовольнити будь-які економічні потреби [10]. Портер М. інтерпретував інновації з позицій конкуренції: як результат незвичних зусиль, який дає змогу підприємству досягти такого рівня переваг, коли воно зможе його підтримати лише за допомогою впровадження постійних вдосконалень [11, с. 217].

Враховуючи викладене вище та порівнюючи рис. 1 та рис. 2, можемо зробити висновок, що дефініції «розвиток» та «інновації» трактують як процес і як певні зміни. На нашу думку, при з'ясуванні сутності цих понять необхідно не розглядати їх за одним з цих напрямів, а враховувати їх комплексно, особливо в контексті інноваційного розвитку.

В нормативно-правових документах, що регулюють інноваційну діяльність в Україні відсутнє визначення поняття «інноваційний розвиток», проте науковці мають декілька підходів щодо його трактування. Так, Федулова Л.І. визначає інноваційний розвиток як зростання

показників економіки, забезпечених за рахунок реалізації інноваційних проектів і впровадження нововведень [12, с. 35].

Ілляшенко С.М. інноваційний розвиток розглядає як процес господарювання, що спирається на безупинні пошук і використання нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємств у мінливих умовах зовнішнього середовища у рамках обраної місії та прийнятної мотивації діяльності і який пов'язаний з модифікацією існуючих і формуванням нових ринків збуту [13, с. 23].

Багато вчених наголошують на безпосередньому взаємозв'язку і взаємовпливу потенціалу і розвитку. Так, під інноваційним розвитком розуміється посилення й використання інноваційних можливостей, аналіз, мобілізація й удосконалювання виробничого потенціалу для досягнення цілей розвитку керованого, соціально-економічного об'єкта, за рядом напрямів [14, с. 185]. Проте на нашу думку, таке трактування є недоцільним, оскільки потенціал характеризує поточний стан, передумовою формування майбутніх результатів і стану, а розвиток є шляхом переходу від поточного до майбутнього стану [15, с. 82].

Досить широке визначення інноваційного розвитку дає Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С.: «це незворотній процес переходу з одного стану в інший, який характеризується сукупністю змін, обумовлених впровадженням інноваційних перетворень, що приводять до формування нових властивостей системи, зміни її якісного стану, зростання здібностей, компетенцій, потенціалу та рівня ефективності її діяльності, укріплення системи, а також формування здатності чинити опір руйнівним силам зовнішнього та внутрішнього середовища» [16, с. 6].

Карлюка Д.О. визначає інноваційний розвиток як складний процес прикладного характеру створення і впровадження інновацій з метою якісних змін об'єкта управління та отримання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного чи іншого виду ефекту, який пов'язаний з необхідною умовою виживання і розвитку підприємств у довгостроковій перспективі [17, с. 58].

У своїй праці Онікієнко В.В., Ємельяненко Л.М., Терон І.В. розглядають інноваційний розвиток як неперервний процес якісних змін у структурі виробництва або соціальної сфери в результаті створення, застосування та розповсюдження нових знань, машин, технологій [18, с. 6–12; 19, с. 27]. Погоджуємося з цим визначенням, адже в ньому як раз й поєдналися напрями, про які йшлося вище – процес і зміни.

Отже, інноваційний розвиток – безперервний процес впровадження якісних змін, шляхом створення, застосування та розповсюдження інновацій у вигляді нових конкурентоздатних технологій, продукції, послуг.

Таким чином, розвиток будь-що повинний виражатися в позитивній динаміці результативних економічних показників.

Сучасна нормативно-правова база України стосовно науково-технічної та інноваційної діяльності налічує близько 200 документів. Зокрема, українське законодавство щодо інновацій включає: норми Конституції України [20], Господарського кодексу, Законів України «Про інноваційну діяльність»[9], «Про пріоритетні напрями розвитку інноваційної діяльності в Україні»[21], «Про інвестиційну діяльність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» та інших нормативно-правових актів, які визначають правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлюють форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямовані на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Правові передумови державної інноваційної політики закладено в головному законі країни в Конституції України: ст. 54 гарантує громадянам свободу наукової і технічної, а також інших видів творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав. Ця ж стаття вказує на те, що держава сприяє розвитку науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством [20].

Крім згаданих законодавчих актів, слід окремо відмітити Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України, прийняту Верховною Радою України 13 липня 1999 р. Дана Концепція містить основні цілі, пріоритетні напрями та принципи державної науково-технічної політики, механізми прискореного інноваційного розвитку, орієнтири структурного формування науково-технологічного потенціалу та його ресурсного забезпечення. Вона визначає засади взаємовідносин між державою та суб'єктами наукової та науково-технічної діяльності, які ґрунтуються на необхідності пріоритетної державної підтримки науки, технологій та інновацій як джерела економічного зростання, складника національної культури, освіти та сфери реалізації інтелектуального потенціалу громадян. Дія Концепції розрахована на період стабілізації економіки та досягнення постійного її розвитку [22].

Основним нормативно-правовим актом регулювання інноваційної діяльності є Закон України «Про інноваційну діяльність». Згідно ст. 3 цього закону основними принципами державної інноваційної політики є [9]:

- орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки України;
- визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку;
- формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності;
- створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;
- забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності;
- ефективне використання ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері;
- здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;
- фінансова підтримка, здійснення сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інноваційної діяльності;
- сприяння розвитку інноваційної інфраструктури;
- інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності;
- підготовка кадрів у сфері інноваційної діяльності.

Для того, щоб вдало здійснювати регулювання інноваційної діяльності, керуючись переліченими принципами, необхідно чітко визначити завдання. Так, державне регулювання інноваційної діяльності, згідно ст. 6 Закону України «Про інноваційну діяльність», здійснюється шляхом [9]: визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності; формування і реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм; створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності; захисту прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності; фінансової підтримки виконання інноваційних проектів; стимулювання комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проектів; встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності; підтримки функціонування і розвитку сучасної інноваційної інфраструктури.

Крім перелічених вище завдань державного регулювання інноваційної діяльності Майорова Т.В. звертає увагу на те, що потрібно також створити умови для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу і здійснювати підготовку кадрів у сфері інноваційної діяльності [23, с. 52; 24, с. 294].

Управління інноваційною активністю є складним процесом, проте сучасний розвиток суспільства вже важко уявити без цього елемента господарювання. Дашковська І.Б. виділяє низку основних завдань, вирішення яких допоможе прискорити розвиток інноваційних процесів в Україні, серед яких:

- створення правового середовища, яке регулюватиме взаємовідносини і захищатиме інтереси, права учасників інноваційного процесу;
- створення інформаційного середовища та системи комунікацій між учасниками;
- розроблення механізму взаємодії різних елементів та учасників інноваційної діяльності;
- визначення ролі та основних завдань органів державного регулювання інноваційного розвитку;
- забезпечення прозорості під час відбору для реалізації інноваційних проектів, основних напрямів розвитку наукових досліджень;
- надання субсидій та пільгових кредитів для підприємств, які зацікавлені у впровадженні інновацій у виробництві, технологічному оснащенні процесів господарювання;
- розвиток венчурного підприємництва та фондів для фінансування інноваційних проектів;
- збереження інтелектуального та кадрового потенціалу;
- визначення темпів, якими мають розвиватись наука, виробництво та технології [24, с. 294-295; 35 с. 36].

У Законі України «Про пріоритетні напрями розвитку інноваційної діяльності в Україні» у ст. 4 наведені стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності на 2011-2021 рр.[21]. До цього у 2003 р. Верховною Радою України було затверджено Стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності на 2003-2013 рр. Спробуємо порівняти декларовані стратегічні напрями в обох документах (таблиця).

Порівняння стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної діяльності на 2003-2013 рр. та на 2011-2021 рр.

Стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності	
2003–2013 рр.	2011–2021 рр.
Модернізація електростанцій, нові та відновлювані джерела <u>енергії</u> , новітні та <u>ресурсозберігаючі технології</u>	Освоєння нових технологій транспортування <u>енергії</u> , впровадження енергоефективних, <u>ресурсозберігаючих технологій</u> , освоєння альтернативних джерел енергії
Машинобудування та приладобудування як основа високотехнологічного оновлення всіх галузей виробництва, розвиток високоякісної металургії	Освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку <u>транспортної системи</u> , ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, озброєння та військової техніки
<u>Транспортні системи</u> : будівництво та реконструкція	
<u>Нанотехнології</u> , мікроелектроніка, інформаційні технології, телекомунікації	Освоєння нових технологій виробництва <u>матеріалів</u> , їх оброблення та з'єднання, створення індустрії наноматеріалів та <u>нанотехнологій</u>
Вдосконалення хімічних технологій, нові <u>матеріали</u> , розвиток біотехнологій	
Високотехнологічний <u>розвиток сільського господарства і переробної промисловості</u>	Технологічне оновлення та <u>розвиток агропромислового комплексу</u>
Охорона та <u>оздоровлення людини</u> та <u>навколишнього середовища</u>	Впровадження нових технологій та обладнання для якісного <u>медичного обслуговування, лікування, фармацевтики</u> ;
Розвиток інноваційної культури суспільства	широке застосування технологій більш чистого виробництва та <u>охорони навколишнього природного середовища</u> ; розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

*розроблено автором на основі [21, 26]

Як бачимо з таблиці, стратегічні пріоритетні напрями в більшій мірі залишили схожими у 2011–2021 рр., порівняно з 2003–2013 рр., особливістю в сучасних стратегічних напрямках є зміщення пріоритетів з господарської діяльності на людський потенціал та навколишнє середовище, що є логічним, адже вся світова спільнота переймається в останні роки проблемами сталого розвитку, продовольчої та екологічної безпеки.

Висновки. Таким чином, утвердження інноваційної моделі розвитку національної економіки забезпечить її конкурентоспроможність та вихід на шлях сталого розвитку. Тому перехід до інноваційної моделі розвитку національної економіки поступово стає імперативом державної політики. Це полягає, насамперед, у встановленні ефективного правового регулювання відносин у сфері інновацій.

Бібліографічний список.

1. Кучерява З. Правове забезпечення інноваційного розвитку в Україні. *Міністерство юстиції:* веб-сайт. URL:<http://old.minjust.gov.ua/13958>
2. Куклінова Т.В. Кредитне стимулювання розвитку малих та середніх підприємств в умовах кризових явищ. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2010. № 4. URL:http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2010_4_2/250-253.pdf
3. Дослідження систем управління: навч. посіб. / за ред. Е.М. Короткова. К.: Дека, 2000. 336 с.
4. Комарков Д.В. Забезпечення економічної безпеки розвитку підприємства: дис. ... канд. екон. наук :08.00.04 / Харків. нац. екон. ун-т ім. С.Кузнеця. Харків, 2019. 257 с.
5. Скворцов Д.І. Інновація, інноваційність та інноваційний розвиток з позиції економічної теорії. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2013. № 776. С. 309-314. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2013_776_47
6. Бажал Ю.М. Економічна теорія технологічних змін: навч. посіб. К.: Заповіт, 1996. 240 с.
7. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. / Микитюк П.П, Крисько Ж.Л., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Скочиляс С.М. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.

8. Управління інноваційною діяльністю в промисловості: сутність, особливості розвитку, шляхи удосконалювання: монографія / Буренніков Ю.Ю., Поліщук Н.В., Ярмоленко В.О. Вінниця : ВНТУ, 2011. 184 с.
9. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
10. Drucker, Peter F. *Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles*. New York: Harper and Row Publishers, 1985.
11. Портер М.Э. Конкуренція. М.: Издательство Дом “Вильямс”, 2005. 608 с.
12. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: підручник. К.: Либідь, 2006. 480 с.
13. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: навч. посібн. Суми: Університетська книга, 2003. 278 с.
14. Рошка М.С., Веремейчик О.Ф. Інноваційний розвиток торговельного підприємства: поняття та вибір напрямку. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2010. № 2 (9). С. 183–190.
15. Воронкова А.Е., Погорелов Ю.С. Потенціал підприємства як основа його довгострокового розвитку. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 4. С. 77–84.
16. Антонюк Л.Л., Поручник А.М., Савчук В.С. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: монографія. К.: КНЕУ, 2003. 394 с.
17. Полегенька М.А. Етимологія терміну "інновації" як економічної категорії. *Агросвіт*. 2016. № 21. С. 57–61.
18. Онікієнко В.В., Ємельяненко Л.М., Терон І.В. Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України. К.: РВПС НАН України, 2006. 480 с.
19. Інноваційна праця: діагностика проблем, важелі активізації : монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. М.В. Семикіної. Черкаси : ТОВ «МАКЛАУТ», 2012. 320 с.
20. Конституція України: Закон України від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
21. Про пріоритетні напрями розвитку інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011р. № 3715-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

22. Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України: Постанова Верховної Ради України від 13.07.1999р. № 916-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/916-14>

23. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: навч. посібн. К.: ЦУЛ, 2009. 472 с.

24. Коротич А.А. Державне регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності. Теорія та практика державного управління. 2012. Вип. 2. С. 289–296.

25. Дашковська І.Б. Деякі аспекти державного регулювання інноваційної діяльності в Україні. *Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка"*. 2011. № 698. С. 35–40.

26. Інноваційний розвиток української науки. *Видавництво Логос Україна*: веб-сайт. URL: http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=nued3&load=inovatsiyniy_rozvtok_ukraine.html (дата звернення:

А.А. Варданян. Основные принципы государственного регулирования инновационного развития. В статье исследованы основные теоретические аспекты государственного регулирования инновационного развития в современных условиях хозяйствования, в частности изучены основные подходы к трактовке понятий «развитие», «инновации» и «инновационное развитие» как экономических категорий. Проанализированы основные принципы государственного регулирования инновационного развития, а именно нормативно-правовую базу, принципы и задачи государственного управления инновационного развития. Проведен сравнительный анализ стратегических приоритетных направлений инновационной деятельности на 2003-2013 гг. и на 2011-2021 гг.

Ключевые слова: развитие, инновации, инновационное развитие, государственно еуправление, стратегические приоритетные направления инновационной деятельности.

A.A. Vardanian. Basic principles of innovative development state regulation. The basic theoretical aspects of the innovative development state regulation under modern economic conditions have been researched in the article. In particular, the basic approaches to the interpretation of the concepts “development”, “innovation” and “innovative development” as economic categories have been examined. It has been established that there are three main

approaches to the interpretation of the concept “development” as an economic category. They are the following: a process, a set of changes and a result. There are also several approaches to defining the concept of “innovation”. It is considered to be a complex (“diffusive”) phenomenon, a process, an instrument, a commercial solution or product as well as qualitative changes. The author proposes the following definition of the examined concept: the innovative development is a continuous process of introducing qualitative changes by creating, applying and distribution the innovations in the form of new competitive technologies, production and services.

The basic principles of the innovative development state regulation, namely the normative and legal base, the principles and tasks of the innovative development state regulation have been analyzed.

The comparative analysis of the strategic priority directions of the innovative activity for the period of 2003-2013 and 2011-2021 has been conducted. It has been found out that the strategic priority directions in 2011–2021 turned to be the same as those in 2003–2013. A peculiarity of modern strategic directions is the shift of the priorities from the economic activity to the human potential and the environment, which seems to be logical since in recent years the whole world community has been dealing with the problems of sustainable development, food and environmental security.

The conclusion has been made that the approval of an innovative model of the national economy development will ensure its competitiveness and the way to the sustainable development. Therefore the transition to an innovative model of the national economy development is gradually becoming an imperative of the state policy. First and foremost it is the establishment of the effective legal regulation of the relations in the sphere of the innovations.

Key words: development, innovations, innovative development, state regulation, strategic priority directions of innovative activity

Стаття надійшла до редакції: 08.09.2019 р.